

عنوان مقاله:

بررسی هستی شناختی فرا اصطلاح نامه نظام زبان پزشکی واحد

محل انتشار:

مجله مدیریت اطلاعات سلامت، دوره 7، شماره 2 (سال: 1389)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

صدیقه محمداسماعیل - استادیار، کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران، تهران، ایران

لاله صمدی - کارشناس ارشد، کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

مقدمه: سالیان متمادی است که هستی‌شناسی به اشکال گوناگونی مانند طرح‌های رده‌بندی، تزاروس‌ها، واژگان کنترل‌شده، اصطلاح‌شناسی‌ها و واژه‌نامه‌ها معنی شده است. از آن‌جا که اصطلاح‌ها و منابع دانش، اجزای مهمی از تعامل میان نظام‌های نامتجانس است، هدف این مقاله، بررسی هستی‌شناختی فرا اصطلاح‌نامه‌ی نظام زبان پزشکی واحد (که در یک سیستم منفرد اصطلاحات از علوم زیست‌شناسی ادغام شده است و توسط کتابخانه‌ی ملی پزشکی آمریکا تهیه گردید که بخشی از زبان واحد پزشکی است) بوده است. روش بررسی: در این پژوهش با استفاده از روش مطالعه‌ی سندی و کتابخانه‌ای، به مطالعه‌ی متون و منابع موجود در زمینه‌ی مقایسه‌ی فرا اصطلاح‌نامه Unified Medical Language System (UMLS) و هستی‌شناسی‌های دیگر (مانند WordNet و UCO) و کارهایی که در این خصوص توسط افرادی چون Burgun و همکار، در نتیجه‌ی بررسی و مرور منابع معتبر این حوزه و تهیه‌ی فهرستی از لغات مرتبط با علم زیست‌شناسی، دال بر وجود اسامی، روابط مورد نیاز در علم اطلاع‌رسانی زیست‌شناسی، اقدام به مطابقت آن‌ها بر اساس مفاهیم فرا اصطلاح‌نامه UMLS و در نهایت تعیین وجود روابط در منابع اصلی این فرا اصطلاح‌نامه صورت گرفت) پرداخته شده است. علاوه بر این، به منظور بررسی وجود سازگاری میان نقشه‌ی معنایی UMLS و دو هستی‌شناسی دیگر، مطابقت دادن در انواع معنایی UMLS و هستی‌شناسی سلسله‌مراتبی Cyc و WordNet انجام گرفت و برای ایجاد ساختاری یک‌پارچه در UMLS و سازگاری آن با Cyc، مفاهیم در Cyc به سه گروه تقسیم‌بندی گردید. یافته‌ها: قریب به ۵۰ مقوله از Cyc به طور دقیق برای پوشش دادن شبکه‌ی معنایی UMLS استفاده شده است. نتایج نشان داد که نزدیک به نیمی از آن‌ها در هر دو سیستم شبیه به هم هستند و میان انواع Cyc و شبکه‌ی معنایی UMLS هم پوشانی وجود دارد. همچنین مشخص شده است که برای بعضی از گونه‌های معنایی UMLS مقوله‌های همسان و مشابهی در نسخه‌ی عمومی هستی‌شناسی سلسله‌مراتبی Cyc وجود ندارد. بنابراین، مقوله‌هایی در Cyc وجود دارد که دارای هیچ گونه معادلی در UMLS نمی‌باشد. در زمینه‌ی مقایسه‌ی رده‌های معنایی UMLS و WordNet نتایج نشان داد که ۲ درصد از مفاهیم رده‌ی اختلال سلامتی UMLS در WordNet وجود دارد که مطابقت و سازگاری میان رده‌ها ۴۸ درصد بوده است. نتیجه‌گیری: هم‌اکنون هیچ استاندارد Upper-Level-Ontologies در دسترس نیست. ممکن است در یک رده، مفاهیم به طور متفاوتی دسته‌بندی شوند، حتی زمانی که دسته‌بندی‌ها شبیه به هم به نظر برسند. واژه‌های کلیدی: اصطلاح‌شناسی؛ اصطلاح‌نامه؛ واژه‌نامه‌ها؛ ذخیره و بازیابی اطلاعات پزشکی.

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1800768>

